27/12/2021

44 χρόνια από την Ενθρόνιση του Πατριάρχη Γεωργίας

Πατριαρχεία / Πατριαρχείο Γεωργίας

Η ενθρόνιση του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Γεωργίας κ.κ. Ηλία πραγματοποιήθηκε στις 25 Δεκεμβρίου του 1977 στον Καθεδρικό Ιερό Ναό Σβετιτσχοβέλι, στην πόλη Μτσχέτα της Γεωργίας, 20 χλμ. βορειοδυτικά της Τιφλίδας. Στην ιστορία της Γεωργιανής Ορθόδοξης Εκκλησίας τον 19ο και τον 20ο αιώνα υπήρξαν δύο περιπτώσεις κατά τις οποίες ο Καθεδρικός Ναός Σβετιτσχοβέλι δεν μπορούσε να δεχθεί το ποίμνιο. Η πρώτη ήταν στις 12 Μαρτίου 1917, ημέρα αποκατάστασης της αυτοκεφαλίας της Γεωργιανής Ορθόδοξης Αποστολικής Εκκλησίας. Η δεύτερη ήταν στις 25 Δεκεμβρίου 1977, όταν ο 44χρονος τότε Μητροπολίτης Σουχουμίου και Απχαζίας Ηλίας ανήλθε στον Πατριαρχικό

θρόνο.

Επιμέλεια: Ευγενία Δίτσα

Εκείνη την ιστορική ημέρα, στον καθεδρικό ναό του Σβετιτσχοβελι, ο νεαρός Πατριάρχης της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Γεωργίας είπε τα εξής: «***Η πρόνοια του Θεού είναι άπειρη, ούτε το έλεος Του έχει όριο. Πραγματικά, αυτή η πρόνοια και το έλεος με έθεσε μπροστά σας ως Ποιμενάρχη της Γεωργιανής Αποστολικής Εκκλησίας. Γνωρίζω το πιο δύσκολο και, συγχρόνως, έντιμο καθήκον, το οποίο ο Ύψιστος Θεός μου επέβαλλε σήμερα, κάτω από τις καμάρες αυτού του Ιερού Ναού του Θεού. Γονατίζω μπροστά στη δύναμή του Κυρίου και λατρεύω το αιώνιο όνομά Του. Υποκλίνομαι μπροστά στην Εκκλησία της Γεωργίας και στη μεγάλη ενορία της – τον γεωργιανό λαό, τον οποίο πρέπει να υπηρετήσω με δύναμη, μυαλό και πάθος***».

Η πιο δύσκολη κληρονομιά για τη Γεωργιανή Ορθόδοξη Εκκλησία ήταν η άθεη κυβέρνηση, που ανέπτυξε ένα τείχος μεταξύ της εκκλησίας και του λαού στις δεκαετίες του 1920 και του 1960, οδηγώντας σε καταστροφική μείωση του αριθμού των ενοριτών και των υπαρχόντων μοναστηριών και εκκλησιών. Υπέρβαση ήταν οι μόλις 15 επισκοπές. Η εκκλησία δεν είχε περιοδικό, εκδοτικό οίκο, ραδιοφωνικές και τηλεοπτικές εκπομπές, Κέντρο Θεολογικής Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ανωτέρα Εκκλησιαστική Σχολή). Το ζήτημα της αναγνώρισης της ιστορικής αυτοκεφαλίας της Γεωργιανής Ορθόδοξης Εκκλησίας δεν είχε επιλυθεί, ενώ δεν είχε και στενές σχέσεις με άλλες Ορθόδοξες εκκλησίες. Με πρωτοβουλία του Μακαριώτατου Πατριάρχη Γεωργίας κ.κ. Ηλία Β’, η αναβίωση ξεκίνησε στην εκκλησία. Παρά την αντίσταση της υπάρχουσας αθεϊστικής κυβέρνησης, οι Μητροπόλεις αναβίωσαν, χειροτονήθηκαν νέοι ιερείς, άρχισαν τη Θεία Λειτουργία στις έως τότε κλειστές εκκλησιές και στα μοναστήρια, αυξήθηκε ο αριθμός των μοναχών και χτίστηκαν νέοι καθεδρικοί ναοί. Από το 2020, οι 49 Μητροπόλεις της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Γεωργίας έχουν 44 αρχιερείς, περισσότερες από 2.000 εκκλησίες και μοναστήρια και περισσότερους από 2.100 κληρικούς.

Μετά την κατάρρευση της Σοβιετικής Ένωσης και το άνοιγμα των συνόρων, στα τέλη του 20ου και στις αρχές του 21ου αιώνα, περισσότεροι από ένα εκατομμύριο Γεωργιανοί έφυγαν από τη Γεωργία στο εξωτερικό. Με την ευλογία του Πατριάρχη, ιδρύθηκαν γεωργιανές ενορίες στη Γερμανία και την Αυστρία, στο Βέλγιο και στη Δυτική Ευρώπη, στη Βόρεια Αμερική και στον Καναδά για μια ισχυρή σύνδεση με την πατρίδα, τη Μητέρα Εκκλησία. Ο Πατριάρχης Γεωργίας εκφράζει το έντονο ενδιαφέρον του για τους ξενιτεμένους Γεωργιανούς με πολυάριθμες συναντήσεις με Γεωργιανούς, που ζουν σε ευρωπαϊκές χώρες, αλλά και σε Αμερική, Τουρκία,

Ρωσία, Αρμενία και Αζερμπαϊτζάν. Τα λόγια με τα οποία είχε απευθυνθεί στους Γεωργιανούς που ζουν στην Τουρκία, δε, ήταν εξαιρέτως εντυπωσιακά: «Με ιδιαίτερη αγάπη και ένθερμο συναίσθημα απευθύνομαι στους αδελφούς μας, που ζουν έξω από την πατρίδα, Μουσουλμάνους και Χριστιανούς. Έχουμε το ίδιο αίμα και είμαστε από την ίδια σάρκα, παρά τις διαφορετικές θρησκευτικές πεποιθήσεις. Θυμηθείτε ότι οι πρόγονοί σας είναι θαμμένοι στη γη της Γεωργίας. Μην ξεχνάτε ποιοι είστε, από πού είστε, θυμηθείτε την ευλογημένη από τον Θεό γεωργιανή γλώσσα και τις γεωργιανές παραδόσεις, τις ευλογημένες για αιώνες. Θα σας θυμόμαστε πάντα και θα προσευχόμαστε για σας μέρα και νύχτα, για την ενοποίηση του έθνους μας».

Η παγκοσμιοποίηση στον σύγχρονο αντιφατικό κόσμο θέτει τα μειονοτικά έθνη σε μια μεγάλη δοκιμασία. Σύμφωνα με τον Μακαριώτατο Πατριάρχη Ηλία Β', «**αν ένα άτομο, ένας λαός, ένα κράτος δεν έχει τη σωστή θρησκευτική και εθνική ιδεολογία, ο φιλελευθερισμός θα λειτουργήσει αναπόφευκτα υπέρ των εχθρών και θα καταστρέψει εντελώς τη χώρα εσωτερικά. Αυτός σπρώχνει την κοινωνία προς ψευδοδημοκρατία και ψευδή ελευθερία, υποτιμά τις εθνικές αξίες, παραβιάζει τη μορφή και το περιεχόμενο. Επομένως, ένας Γεωργιανός πρέπει να αποτυπώσει στο μυαλό του το τρίπτυχο "Θεός, πατρίδα, άνθρωπος" μαζί με το "γλώσσα, πατρίδα, πίστη"».**

Περισσότερα έργα

Με τη μεγάλη προσφορά και δράση του προκαθημένου της Ορθόδοξης Αποστολικής Εκκλησίας της Γεωργίας, στις 4 Μαρτίου του 1990 ολοκληρώθηκε με επιτυχία η πολυετής διαδικασία δύσκολων διαπραγματεύσεων με το Οικουμενικό Πατριαρχείο για την αναγνώριση της ιστορικής αυτοκεφαλίας της Γεωργιανής Εκκλησίας.

Ακόμα, η αναβίωση της θεολογικής εκπαίδευσης συνδέεται με το όνομα του Πατριάρχη Ηλία. Το Θεολογικό Σεμινάριο Μτσχέτης δεν μπορούσε πλέον να ανταποκριθεί στις προκλήσεις που αντιμετώπιζε η Γεωργιανή Εκκλησία. Έτσι, άνοιξε η Θεολογική Ακαδημία της Τιφλίδας το 1988. Όπως είχε πει ο ίδιος ο Μακαριώτατος: «Όχι μόνο ο μελλοντικός μορφωμένος κληρικός πρέπει να εκπαιδευτεί, αλλά και το σχολείο θα πρέπει να γίνει κέντρο έρευνας, με το οποίο θα συνδέονται τόσο οι κληρικοί όσο και οι επιστήμονες. Θα έχουμε συνδέσεις με ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, με ορθόδοξα και χριστιανικά ανώτερα ιδρύματα γενικά.

«Σήμερα, η Θεολογική Ακαδημία της Τιφλίδας του Πατριαρχείου της Γεωργίας (με

επίσημη ονομασία: Πατριαρχική Πνευματική Ακαδημία και Ιεροσπουδαστήριο Τυφλίδας) είναι ένα διακεκριμένο Ίδρυμα Ανώτατης Θεολογικής Εκπαίδευσης. Με την προσφορά του Πατριάρχη, το 2013 η Ακαδημία απέκτησε το δικαίωμα να ιδρύσει συμβούλιο διδακτορικής διατριβής στον τομέα της Θεολογίας. Έκτοτε ιδρύθηκαν και άλλες Θεολογικές Σχολές τόσο στην Τυφλίδα όσο και σε άλλα μέρη της Γεωργίας.

Ενοριακά σχολεία ιδρύθηκαν, οι εκδοτικές δραστηριότητες ξανακαρποφορούν. Με την ευλογία του Μακαριωτάτου Πατριάρχη δημοσιεύθηκαν ορισμένα σημαντικά έργα: η Παλαιά Διαθήκη στη νέα γεωργιανή γλώσσα, ο πρώτος τόμος της πολύγλωσσης έκδοσης της Καινής Διαθήκης ,τα βυζαντινά εκκλησιαστικά κείμενα (δογματικά, ερμηνείας/ επεξηγηματικά), παλιές γεωργιανές μεταφράσεις και αποδόσεις στη σύγχρονη γεωργιανή γλώσσα. Με εντολή του Μακαριώτατου Πατριάρχη Ηλία Β’ το 2009 ιδρύθηκε Μόνιμη Επιτροπή Ερευνητών, για να γραφτεί η Πραγματική Ιστορία της Γεωργίας (με επικεφαλής τον Μητροπολίτη Μανγκλίσι και Τετρισκάρο κ. Ανανία). Το 2009-2020, η Επιτροπή δημοσίευσε μια σειρά από έγγραφα σχετικά με τα προβλήματα της ιστορίας της Γεωργίας και της ιστορίας της Γεωργιανής Εκκλησίας. Σε νομικό επίπεδο, η σχέση μεταξύ κράτους και εκκλησίας ρυθμίστηκε.

Ο ρόλος της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Γεωργίας στην άνοδο του εθνικού απελευθερωτικού κινήματος από τη δεκαετία του 1980 ήταν ιδιαίτερος.

Στις 20 Ιουλίου του 1987, με την ευλογία Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ηλεία Β ‘, η Ιερά Σύνοδος αγιοκατέταξε τον μεγάλο Γεωργιανό συγγραφέα Ηλία Τσαβτσαβάτζε, ονομάζοντάς τον Άγιο Ηλία Δίκαιο. Η Γεωργιανή Ορθόδοξη Εκκλησία ανέκτησε την ιστορική της αποστολή. Ο ίδιος δηλώνει: «***Ως πατριάρχης, θεώρησα, καταρχάς, το κύριο καθήκον μου να ενώσω το έθνος και την εκκλησία. Η εκκλησία είχε σχεδόν αποκοπεί από το έθνος, ειδικά από την κυβέρνηση και τους διανοούμενους. Προκειμένου να διορθωθεί αυτή η κατάσταση, επικοινωνήσαμε με εξέχοντες εκπροσώπους των Γεωργιανών διανοουμένων σε όλους τους τομείς».***

Τα προσόντα του ηγέτη της Ορθόδοξης Εκκλησίας της Γεωργίας εκτιμώνται από τους πολιτικούς ηγέτες των κορυφαίων χωρών του κόσμου, καθώς και απ’ τους πρεσβευτές ξένων χωρών στη Γεωργία. Η εποχή που περνάει ο γεωργιανός λαός τώρα είναι δύσκολη και επικίνδυνη… Είναι γεμάτη αντιπολίτευση, μισαλλοδοξία, αγάπη, χρειάζεται μεγάλη δύναμη, περισσότερη υποστήριξη και προσευχή. Το έλεος του Θεού δεν γνωρίζει όρια! Ο ίδιος ο Ιησούς Χριστός διδάσκει, Αἰτεῖτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν, ζητεῖτε, καὶ εὑρήσετε, κρούετε, καὶ ἀνοιγήσεται ὑμῖν· πᾶς γὰρ ὁ αἰτῶν λαμβάνει καὶ ὁ ζητῶν εὑρίσκει καὶ τῷ κρούοντι ἀνοιγήσεται. (Ματθαίος 7: 7-

9).

Σήμερα είναι ορατό το πνευματικό ύψος της Γεωργιανής Εκκλησίας, το οποίο είναι αποτέλεσμα της εργασίας του Μακαριωτάτου Πατριάρχη Ηλία Β’. Αυτή είναι και η επιτυχία του Πατριαρχείου Γεωργίας, που είναι η μεγαλύτερη παρηγοριά και δύναμη εκ Θεού για όλους τους ανθρώπους, που ανήκουν σε αυτό, καθώς και για ολόκληρη τη Γεωργία.

Οι ευχές

Στην 44η επέτειο της ενθρονίσεως του Πατριάρχη Γεωργίας, η Πατριαρχική Πνευματική Ακαδημία και Ιεροσπουδαστήριο Τυφλίδας του ευχήθηκε τα εξής:

«Μακαριώτατε Πρύτανη της Θεολογικής Ακαδημίας Τιφλίδας, από το Επιστημονικό Συμβούλιο, οι Καθηγητές και οι Φοιτητές δεχθείτε τα συγχαρητήρια για το 44ο έτος της ενθρόνισής σας με μεγάλη ευλάβεια, σεβασμό και ευγνωμοσύνη.

Η αξία σας ενώπιον της Γεωργιανής Ορθόδοξης Εκκλησίας και ολόκληρου του γεωργιανού έθνους είναι αμέτρητη. Από την ημέρα της ενθρόνισης στοχεύετε στην αναζωογόνηση της πνευματικότητας, της εκκλησιαστικής παιδείας και της επιστήμης, κάτι που δεν θα ήταν δυνατό χωρίς τις ανώτερες θεολογικές σχολές.

Αποτέλεσμα των ιδιαίτερων προσπαθειών σας και της μεγάλης διεθνούς εξουσίας σας είναι η καθολική αναγνώριση της ιστορικής αυτοκεφαλίας της Γεωργιανής Αποστολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας, που ήταν το σημαντικότερο γεγονός στη ζωή του έθνους μας.

Προηγήθηκε αυτού του γεγονότος η ίδρυση της Θεολογικής Σχολής – Θεολογικής Ακαδημίας Τιφλίδας, η οποία φαινόταν αδύνατη εκείνη την εποχή.

Αποτέλεσμα του έργου σας ήταν η ίδρυση της Θεολογικής Ακαδημίας Γκελάτι, καθώς και θεολογικά σεμινάρια σε διάφορες περιοχές της χώρας μας.

Το όνομά σας συνδέεται άμεσα με την ίδρυση νέων Μητροπόλεων, την επιλογή και ευλογία νέων ιερέων, τη δημιουργία γεωργιανών μητροπόλεων στο εξωτερικό, που οφείλεται στην ιδιαίτερη φροντίδα σας για τους συμπατριώτες μας στο εξωτερικό, την αποκατάσταση της μοναστικής ζωής, την ανέγερση πρωτοφανών εκκλησιαστικών κτιρίων, με την αναβίωση της αρχαίας γεωργιανής εκκλησιαστικής αρχιτεκτονικής, αγιογραφίας, ψαλμωδίας, την αγιοκατάταξη γεωργιανών μορφών, στολισμένων με αξιοπρέπεια, την καθιέρωση του επταπλού

κανόνα προσευχής ως μέσο πνευματικής ενοποίησης του γεωργιανού έθνους και μεταμόρφωσης εκ της θείας χάριτος.

[…]

Εσείς, παράλληλα με την αποκατάσταση της εδαφικής ακεραιότητας της χώρας, δίνετε μεγάλη σημασία στη βελτίωση της δημογραφικής κατάστασης. Είναι αποτέλεσμα της ιδιαίτερης αξίας και της εξαιρετικής ευλογίας σας ότι έως και 43.000 από τα βαφτιστήριά σας προστέθηκαν στο έθνος και την εκκλησία της Γεωργίας.

Υπηρετείτε την εκκλησία, το γεωργιανό έθνος, εδώ και 44 χρόνια. Στις πιο δύσκολες στιγμές ο Παντοδύναμος Θεός επέλεξε και εξύψωσε Εσάς, απονέμοντάς σας τον πιο σκληρό και τιμητικό σταυρό: αυτόν του τιμονιού της αρχαίας εκκλησίας της Ιβηρίας, τον οποίο φόρτωσατε με θεία αγάπη, ενθαρρύνοντας πνευματικά τον λαό μας. Γι’ αυτό κερδίσατε και αξίζετε τη μεγάλη αγάπη και τον σεβασμό που σας δείχνουν οι Γεωργιανοί.

Μακαριώτατε, είναι αδύνατο να φανερώσουμε πλήρως τα πολυάριθμα χαρίσματά σας. Συνειδητοποιώντας τη σημασία της προσωπικότητάς σας για τον τόπο μας και την Εκκλησία μας, παρακαλούμε τον Θεό να σας χαρίσει πολλές ώρες ζωής και υγείας, ώστε να περάσετε πολλά ακόμη χρόνια στην πατρίδα μας με τη χάρη της ηγεσίας σας και την πατερική σας προσευχή ενώπιον του Θεού».

Πηγή: www.tsas.ge